

ГЕРГЬОВДЕН НА ОРЛИК

“Хъшовете” и техните приятели отпразнуваха за пети пореден път Гергьовден. Празникът премина с “песни, танци и бурно веселие до зори”. В купона участва любимата им рокгрупа VG band, а Даниел Аргиров по традиция черпи с чеверме по случай рождения си ден. Дори лошото време не можа да развали хубавото настроение.

ФЕСТИВАЛ “ПРАГА – СЪРЦЕТО НА НАРОДИТЕ”

В края на май се провежда традиционният фолклорен фестивал “Прага – сърцето на народите”, организиран от сдружение “Лимбора”. Тази година в него участва детският фолклорен ансамбъл “Габровче”, създаден през 1975 г. Малките фолклористи гостуват в Прага по покана на Българския клуб и представят българския фолклор сред 16-те народности във фестивала.

“ПИРИН” В БУДАПЕЩА

Танцовият състав “Пирин” гостува в Будапеща по покана на българския фолклорен състав “Зорница” по случай петгодишнината от създаването му. Пиринци бяха топло посрещнати от домакините. Посетиха българската

ЧЕШКО-БЪЛГАРСКИ КОЛОКВИУМ 2005

МАРИЯ ЗАХАРИЕВА

В навечерието на 24 май в Прага се откри Чешко-български колоквиум 2005, съпроводен с изложба, посветена на делото на светите братя Кирил и Методий в България. Колоквиумът е организиран със съдействието на Философските факултети на Карловия университет в Прага и на Пловдивския университет “Паисий Хилендарски”, както и на Българското посолство и на Българския културен институт в чешката столица. Помолихме един от организаторите – магистър Мирослав Коуба – да сподели впечатления за тази значима среща на българисти и бохемисти.

Г-н Коуба, заедно с доц. Петя Бъркалова сте един от организаторите на Чешко-българския колоквиум 2005. Каква е Вашата специалност и с какво по-конкретно се занимавате?
Аз съм докторант в Карловия университет. Завършил съм славистика и от 2002 г. работя в Катедрата по славянски и източноевропейски езици в Карловия университет.

Как възникна идеята за провеждане на този чешки-български колоквиум и има ли той някаква предистория?
Миналата година, когато бяхме с Петя Бъркалова в Банкя, преценихме, че би било добре да се обнови идеята за тези

колоквиуми. Тогава всъщност решихме да организираме колоквиум през пролетта в Прага, в който да участват чешките българисти и българските бохемисти предимно от София, Пловдив и Прага.

На тържественото откриване на колоквиума доц. Гладкова сподели, че последна такава среща се е осъществила през 1996 г. Под каква форма са се провеждали в миналото тези срещи?
Това са били конференции, в които аз не съм участвал. Идеята ни беше тези срещи да се обновят след девет години.

В колко секции се провежда колоквиумът и какво е характерно за всяка една от секциите?
Преишните конференции са били предимно в две секции: лингвистика и литературознание. Ние решихме, че би било добре да се направи още една секция – фолклор, културология и етнология.

Откъде са участниците?
От българска страна наши гости са преподаватели от Софийския, Пловдивския, Шуменския и Благоевградския университети, от Института по фолклор и Кирило-Методиевския научен център при БАН. От чешка страна участват българисти от Карловия университет, от Бърно, специалисти от Института по фолклор и др.

Как оценявате този колоквиум?
Мисля, че колоквиумът изпълни всички наши желания. Моето мнение е, че тази година тематиката беше прекалено обширна. Мисля, че би било добре в следващия колоквиум тя да се конкретизира.

24 МАЙ В БЪЛГАРСКОТО УЧИЛИЩЕ

ЛОРА ВЛАДИМИРОВА

С най-българския химн – този на солунските братя Кирил и Методий – Средното общообразователно училище “Д-р Петър Берон” в Прага посрещна в слънчевия 19 май своите абитуриенти, техните родители и представители на български културно-просветни организации в Чешката република. Повече от половин век с “Върви, народе, възродени” отбелязва Българското училище в чешката столица Деня на славянската писменост и на българската просвета и култура. Повече от половин век, по традиция, на този ден, с цветя и пожелания “На добър час в живота!” учители и родители изпращат абитуриентите, а най-малките – първокласниците – получават първите си ученически свидетелства. Пак на

този ден училището чества своя патронен празник, а тази година тържествено отбелязва 135-та годишнина от смъртта на създателя на Рибния буквар. За всичко това, както и за непреходното значение на делото на Кирил и Методий и за неговото съвременно звучене, говори в словото си директорът на училището Михаил Цветков. А Петър Златев, съветник към Българското посолство, изтъкна нарасналия авторитет на училището и превръщането му в център на българската култура в Чехия. А после по стар български обичай, с китка здравец, учителите се разделиха с десетте момичета и момчета от випуск 2005. За тях и в прослава на най-българския празник бе изпълнена богата литературно-музикална програма.

ПАРЧЕНЦА ОТ МОЗАЙКАТА НА БЪЛГАРСКАТА КУЛТУРА

АСЕН МИЛЧЕВ

Ден подир ден, месец след месец, година след година Българският културен институт в Прага продължава да намества парченца от мозайката на българската култура, която се подрежда за нашите сънародници в Чехия. Особено богати на изяви са пролетните месеци.

Години наред дружеството за българо-чешко и словашко приятелство във Варна провежда общонационален конкурс за млади изпълнители на чешка и словашка музика. Лауреатите на тазгодишната юбилейна десета надпревара се представиха с два концерта пред чешката публика – в Чешкия музей на музиката в Прага и в град Високе Мито, с който варненската община Одесос поддържа приятелство и развива съвместна културна дейност. И на двете места зрителите имаха удоволствието да чуят изпълненията на наградените пианисти-тинейджъри Лора Паносян и Михаела Иванова, на цигуларя Момчил Енчев и на кларнетиста Георги Вангелов. А на пражкия концерт съвременните чешки композитори Зденек Крижек и Индрижих Фелд лично поздравиха и прегърнаха изпълнителя на техните творби Петър Македонски (тромпет). Освен това във Високе Мито бе открита изложба на варненския художник график Тодор Танев, а така също и на рисунки на деца от варненските училища, вдъхновили се от чешките народни приказки. Известната група “Карандила” в продължение на няколко часа екзалтира младежката публика, събрала се в залата на Баричницка рихта. Не по-малко вълнуващи изживявания, макар и от съвсем друг

музикален жанр, предложи клавирното дуо Дора и Анастас Славчеви от Пловдивската музикална академия. Нима може да се намери по-подходящо място за изпълнение на произведения от Антонин Дворжак от неговия музей в Прага? И българските музиканти оживиха тамошната невероятна атмосфера не само с музиката на гениалния композитор, но и с творби на наши автори. А расодията за соло цигулка от Афродита Катмериду в изпълнение на младата чешка цигуларка Михаела Щраусова допълни насладата от концерта. Благодарение на усилията на Министерството на културата и туризма, на Министерството на външните работи и на Българския културен институт в Прага подписването на договора за присъединяването на България и Румъния към Европейския съюз бе отбелязано с тържествен концерт на фолклорния квартет “Квинтабиле” от северняшкия ансамбъл в Плевен. Две от най-значимите международни майски културни събития в чешката столица не останаха без българско участие. В рамките на 42-я международен фестивал за телевизионни филми “Златна Прага” в двореца Жофин се проведе българска вечер, съпроводена с прожекция на известния телевизионен филм за Нешка Робева и нейните момичета и с дегустация на български вина, предоставени от фирмата Todoroff. А по време на музикалния фестивал “Пражка пролет” съставът “Юлангело” взе участие в етномаратон заедно с групи от други страни. На световния ромски фестивал “Кхаморо” в Прага в два сборни концерта се изяви и оркестърът за традиционна ромска музика на Мартин Любенов.

православна църква и забележителностите на Будапеща. На юбилейния концерт, посветен на петгодишнината от създаването на “Зорница”, танцовият състав “Пирин” се представи със северняшки, шопски и македонски танци и пожъна бурни аплодисменти. Вълнуващи бяха изпълненията на народни песни и обреди на “Зорница”, както и фолклорните обработки на формацията “Стефан Кънев” от София. Вечерта завърши с българска забава, наричана в Будапеща “танцувална къща”. Под съпровода на местния народен състав се вихреха кръшни хора и ръченици.

ТРАДИЦИОННА СРЕЩА В МИКУЛЧИЦЕ

Българското културно-просветно сдружение в Бърно организира всяка година през май среща-поклонение пред предполагаемия гроб на св.Методий в Микулчице. Тя е съпроводена от православна литургия и фолклорен концерт, в който участва танцов състав “Китка”. Тържествената програма се провежда в ареала на Народния музей в Микулчице.

24 МАЙ В БЪЛГАРСКОТО ПОСОЛСТВО

По случай Деня на българската просвета и култура и славянската писменост в нашето посолство в Прага се състоя коктейл и тържествено връчване на награди. За популяризиране на българската култура в Чехия бяха удостоени от Министерството на културата режисьорката Светлана Лазарова и журналистката Ивана Скалова. С лаврово клонче от Министерството на външните работи за принос в подготовката на България за присъединяването ѝ към

НА ВЕЛИКДЕН – С “ВЪЗРАЖДАНЕ”

ЛОРА ВЛАДИМИРОВА

В разнообразната си културно-просветна дейност сдружение “Възраждане” отдели значимо място на българските православни празници. Традиция е те да се отбелязват от членовете на сдружението със

скромни, но изпълнени със значим смисъл тържества. И тази година православният Великден ни събра заедно. За да си припомним със словото на отец Пламен Тодоров страстите Христови, да се изпълним с почит към неговата саможертва и да се вреем в обич към ближния в смутното ни време. А децата от Неделното училище към сдружението ни върнаха с песничките и стиховете си към традициите на този голям християнски и народен празник, на който и на нашата трапеза не липсваха нито червените яйца, нито великденските козунаци. Не липсваше и спонтанното веселие, радостта и щастието, че сме заедно и че продължаваме да тачим всичко българско и родно, макар и далеч от родината.

Европейския съюз беше удостоен проф. Ян Рихлик, автор на издадената в Чехия "История на България". Наградите бяха връчени от посланик Мартин Томов. Присъстваха участниците в Чешкобългарския колоквиум 2005. Д-р Славия Бърлиева от Кирило-Методиевския научен център при БАН сподели, че по сведения на арменски бенедиктинец празникът на светите братя се е чествал за първи път през 1823 г. в град Шумен.

КОНЦЕРТ ПО СЛУЧАЙ ПОДПИСВАНЕТО НА ДОГОВОРА ЗА ПРИСЪЕДИНЯВАНЕ НА БЪЛГАРИЯ КЪМ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

На 29 април в Огледалната зала на Българското посолство в Прага се състоя концерт и коктейл по случай подписването на Договора за присъединяване на България към ЕС. В него участваха солистки от Северняшкия ансамбъл в Плевен, които покориха публиката с прекрасните си изпълнения на българския песенен фолклор. Концертът беше организиран със съдействието на Българския културен институт в Прага. Тържеството откри посланикът на Република България Мартин Томов. Присъстваха министърът на финансите Милен Велчев, представители на чешкото правителство, дипломати и много граждани.

КОНКУРС ЗА НАЙ-ДОБРА ФОТОГРАФИЯ ОТ БЪЛГАРИЯ

За трета поредна година в Бърно се провежда международен конкурс за най-добра аматьорска фотография, организиран от "Сдружение за България". Изложбата на наградените фотографии беше през април в Олимпия център, а през май се откри изложба в "Besední dům", посветена на празника на светите братя Кирил и Методий.

"КАРАНДИЛА" В ПРАГА

ГЕОРГИ БЕЧЕВ

През април в Прага отново се състоя концерт на ромската група "Карандила" от Сливен, организиран от агенция P&J Music със съдействието на Българския културен институт и сдружение "Заедно". Музикантите от този не само сватбарски цигански духов оркестър изпълниха с неподправена радост, неизтощима енергия и от все сърце много цигански мелодии от различни краища на Балканите, обогатявайки ги с джазови елементи и свои оригинални аранжimenti. "Карандила" в последно време нашумя много, както поради впечатляващите си музикални качества, така и покрай сътрудничеството си с Иво Папазов. Миналата година издаде soundtrack към филма „Циганско лято“. Съставът от тромпети, тромбони, туби, саксофон, кларинет, ударни и тъпани от различна големина, но и китара и бас-китара, често пътува и извън България. Радостно е, че след четиригодишно прекъсване отново посети Прага и засвири от сцената на Varáčnícká gychta. Публиката първоначално малко несмело и почти неподвижно се вслушваше в необикновената за Чехия сложна ритмика и дълги песни, състоящи се от много мелодии. Даже един от чешките

ми приятели отбеляза: „Гледай ги чехите! И така, без да мърдат, ще седят през цялото време...“. За щастие не се оказа прав и при третата песен почти нямаше седящи по масите! Като се включи със своя пленителен дрезгав глас и певицата, вече нямаше съмнение, че вечерта ще бъде дълга, буйна, весела и в крайна сметка доста изтощителна не само за музикантите, но и за публиката. Прозвучаха както не много познати, оригинални мелодии, така и някои популяри песни като например неофициалният химн на ромите „Джелем джелем“. След повече от два часа музика и танци без прекъсване, никой не искаше да си тръгва. Групата трябваше да свири още няколко песни на бис и накрая се наложи да обещае още един концерт за следващия ден!

фото: Михал Коварж

"ДОБРУДЖАНСКИ ЗВУЦИ" В ПРАГА

МАРИЯ ЗАХАРИЕВА

През април в православната църква "Св. св. Кирил и Методий" в Прага, изнесе концерт хор "Добруджански звуци". Концертът бе организиран от Антоанета Добрева със съдействието на Българския културен институт. Програмата включваше православна музика и обработка на народни песни от Добри Христов, Емануил Манолов, Петко Стайнов, Тодор Попов, Филип Кутев, Красимир Кюркчийски и др. Публиката възторжено прие изпълненията на българския хор. След концерта имаме възможност да разговаряме с диригентката на хора Елвира Пастърмаджиева.

Г-жо Пастърмаджиева, откога съществува хорът на Добрич и каква е неговата история?

Хорът съществува вече 100 години. Известният български диригент Захари Медникарков дирижира хора от 1952 г. и вдига много нивото му като въвежда в репертоара и кантатно-ораториални произведения. През 1962 г. "Добруджански звуци" спечелва първа награда на хоровия конкурс в Арцо. Носител е на награди от хоровите кон-

курси в Ланголен и Варна. Пял е в цяла Европа.

А Вие откога сте диригент на хора?

Аз завърших хорово дирижиране при Лидия Гюлева и през 1987 г. отидох по разпределение в Добрич. Може да се каже, че базата ни е най-добрата в България, което се дължи на маестро Медникарков. За съжаление, общината ни отпуска много малко пари. Затова търсим спонсори и водим със себе си хора, които идват като туристи. Т.е. финансираме се почти сами, както е и на Запад. И разнасяме славата на България.

Какви изяви Ви предстоят още през този сезон?

Сега заминаваме за Манхайм, където ще ни посрещне диригентът от Шумен Добрин Панайотов, който там дирижира четири хора. След това отиваме в Амстердам. Там нашата известна съгражданка – народната певица Дормашлийска е направила хор "Чубрица" - от холандци, които пеят български народни песни. Имаме участие в православен фестивал в Констанца, където сме поканени специално от архиепископа. Ще концертираме още в Добрич и Ямбол.